

Prof. dr. sc. Petar Bačić*
Davor Radić, mag. iur. univ. spec. iur.**

ANALIZA IZABRANE SUDSKE PRAKSE ARBITRAŽNOG SUDA HNS-A U POSTUPCIMA RASKIDA UGOVORA O RADU/IGRANJU

UDK: 347.918 : 796.332(497.5)
349.22 : 796.332(497.5)
DOI: 10.31141/zrpf.2024.61.151.75
Pregledni znanstveni rad
Primljeno: 13. 1. 2024.

Pred Arbitražnim sudom Hrvatskog nogometnog saveza već se više od dvadeset godina vode brojni arbitražni postupci između igrača i trenera te nogometnih klubova. Pritom su zasigurno jedni od najvažnijih i najznačajnijih postupaka oni koji se vode radi otkazivanja ili raskida ugovora, budući da u tim postupcima u slučaju uspjeha u sporu igrač dobiva status tzv. slobodnog igrača te može nesmetano promijeniti klub bez bilo kakvog plaćanja svojem prijašnjem klubu. Za razumijevanje ove problematike važni su poznavanje prakse Arbitražnog suda HNS-a u postupcima otkazivanja ugovora o radu (ugovora o profesionalnom igranju), kao i povezana praksa Sportskog arbitražnog suda u Laussani, te odluke Suda pravde Europske unije. U ovom radu autori će analizirati relevantnu praksu navedenih sudbenih tijela, s naglaskom na komentar u odnosu na najznačajnije dosadašnje odluke Arbitražnog suda HNS-a u postupcima radi otkazivanja ugovora o radu, ugovora o profesionalnom igranju/treniranju ili ugovora o stipendijskom igranju, a sve to u sportsko-radnim sporovima između klubova i igrača.

Ključne riječi: *sudska praksa, ugovorno sportsko pravo, ugovori o radu, nogomet, arbitraža*

1. UVODNA RAZMATRANJA

Koliko nam je poznato, kod nas do sada nije objavljen rad koji je detaljno analizirao i komentirao upravo sudske prakse Arbitražnog suda Hrvatskog nogometnog saveza (u daljnjem tekstu: Arbitražni sud HNS-a) u odnosu na neki konkretan predmet koji se bavi radno-sportskom tematikom. Razlog dijelom vjerojatno leži u činjenici što se još uvijek velik broj osoba ne bavi 'radno-sportskim nogometnim pravom', a zasigurno i u tome što Arbitražni sud HNS-a ne objavljuje svoje odluke tako da iste nisu javno dostupne. Međutim, interes za tu temu u našoj stručnoj i široj javnosti

---

* Prof. dr. sc. Petar Bačić, redoviti profesor Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Domovinskog rata 8, 21000 Split, e-mail: petar.bacic@pravst.hr. ORCID: 0000-0001-6991-8272.

** Davor Radić, odvjetnik u OD Radić & Radić d.o.o., član Nogometnog suda FIFA-e, stalni sudski vještak za sportsko poslovanje (ŽS u Splitu), član Hrvatskog društva za športsko pravo, e-mail: davor.radic.odvjetnik@gmail.com, ORCID: 0009-0003-5412-2230.

nedvojbeno postoji,¹ posebno uzevši u obzir sve veću popularnost nogometa te rastući utjecaj suvremenog sporta i uopće sportske problematike na društvenu i ekonomsku stvarnost.² Pritom je upravo globalna popularnost nogometa na poseban način ubrzala potragu za modalitetima reguliranja različitih aktivnosti vezanih uz sport.

Sport je širom svijeta postao jedan od najvažnijih kulturnih fenomena suvremenog društva, a svekolika komercijalizacija sporta koja je pratila proces njegove internacionalizacije dodatno je akcentirala potrebu interakcije između različitih pravnih sustava. Naime, i na sportskom su planu sve učestaliji odnosi između aktera koji ne pripadaju istom pravnom poretku, a različita nacionalna i supranacionalna, međunarodna sudbena tijela dolaze u poziciju da moraju pronaći rješenje za kompleksne pravne probleme, pri čemu se nužno oslanjaju na praksu drugih sudova i uvode strana pravna shvaćanja i rješenja u svoju pravnu analizu. S obzirom na činjenicu da danas i većina supranacionalnih organizacija ima institucije sudbenog karaktera, među sudbenim tijelima na različitim razinama prirodno se počela odvijati konverzacija i to u nekoliko oblika. Te modalitete sudbenog dijaloga moguće je široko svrstati u tri skupine: prva obuhvaća reference nacionalnih sudbenih tijela glede normi međunarodnog prava i prakse međunarodnih sudova, druga se odnosi na njihove reference u pogledu legislative drugih država i prakse njihovih sudova, a treća obuhvaća reference međunarodnih sudova na druge međunarodne režime ili odluke drugih međunarodnih sudova.³ Bilo da je pritom u pitanju jednosmjerni jurisprudencijski utjecaj ili, pak, otvorena razmjena ideja, fenomen sudskog komparativizma i migracije pravnih shvaćanja dokaz su angažmana različitih sudbenih tijela u sadržajnom međunarodnom sudbenom dijalogu. Potonja tendencija lako se uočava i u onom segmentu djelovanja sudbenih tijela koji je usko povezan sa sportom, posebno s nogometom. Ni hrvatski sudovi, dakako, u tom smislu ne predstavljaju izuzetak.

Sve je to autore potaknulo na pisanje ovog rada u kojem će se prvenstveno analizirati sudska praksa Arbitražnog suda HNS-a u postupcima otkazivanja ugovora o radu (ugovora o profesionalnom igranju), kao i povezana praksa Sportskog

---

¹ U prilog toj tvrdnji posebno svjedoči i više radova domaćih autora koji su analizirali različite aspekte sportskog i radnog prava, od kojih smo neke koristili pri pisanju ovog rada. Nadalje, kao posebno vrijedan izvor ističemo udžbenik sportskog prava: Kačer H. et al., *Sportsko pravo*, Sveučilište u Splitu, Split 2018., str. 782.

² Ekonomska dimenzija sporta od sve je većeg značaja. Važnost sportskog sektora u nacionalnim gospodarstvima u stalnom je porastu, što, primjerice, dobro ilustriraju podaci vezani uz Europsku uniju. Tako se procjenjuje da sport i s njim povezane aktivnosti čine više od 3 % ukupnog bruto proizvoda Europske unije, odnosno da se uz sportski kompleks vezuje još i veći udio zaposlenih – gotovo 4 % zaposlenih osoba u Uniji vezano je uz sport. Vidi npr. *The Economic Dimension of Sport – Study*, European Parliament, September 2015; Considine, J., *The Economic Impact of Sport in the EU*, 2020.; *Study on the Economic Impact of Sport*, European Commission, April 2018.; *Sport in the EU*, European Commission.

³ Usp. Yeh, J. R. & Chang, W. C., *The Emergence of Transnational Constitutionalism: Its Features, Challenges and Solutions*, Penn State International Law Review, Vol. 27, No. 1, 2008., p. 89-124.

arbitražnog suda u Laussani (u daljnjem tekstu i: CAS),⁴ ali i pojasniti tumačenje pojma nogometaša s aspekta prakse Suda pravde Europske unije (u daljnjem tekstu i: CJEU) u Luxembourgu s obzirom na još uvijek nepostojeću (pravomoćnu) usporedivu sudsku praksu bilo kojeg redovnog suda u Republici Hrvatskoj.

2. O STATUSU NOGOMETAŠA I TRENERA KAO RADNIKA SUKLADNO PRAKSI SUDA PRAVDE EUROPSKE UNIJE

Uvodno ističemo da iz mjerodavnog prava Europske unije jasno proizlazi da se nogometašima i trenerima treba priznati status radnika (zaposlenika) u nogometnim klubovima, bez obzira na činjenicu kakvu vrstu ugovora imaju zaključenu s klubom.

Zanimljivo je, međutim, istaknuti da sam pojam "radnik" nije definiran ni primarnim ni sekundarnim pravom EU-a, već je tu definiciju osigurao upravo CJEU u svojim presudama, pri čemu se uočava jasna tendencija da se na razini Unije taj pojam definira široko i na objektivnim kriterijima koji će osigurati uniformnu interpretaciju u državama članicama. Relevantna praksa CJEU-a na ovom planu razvija se još od šezdesetih godina 20. stoljeća, počevši od presude u predmetu *Mrs. M. K. H. Hoekstra (nee Unger) v. Bestuur der Bedrijfsvereniging voor Detailhandel en Ambachten* (1964.) u kojem je Sud zaključio da je pitanje definiranja pojma radnika u isključivoj nadležnosti EU-a, preko predmeta *Levin v. Staatssecretaris van Justitie* (1982.) i *R. H. Kempf v. Staatssecretaris van Justitie* (1986.) u kojima Sud ne pravi razliku između radnika u nepunom i punom radnom vremenu u pogledu ostvarivanja njihovih prava, do primjerice presude *Deborah Lawrie-Blum v Land Baden-Württemberg* (1986.) u kojem utvrđuje kriterije koji moraju biti ispunjeni za postojanje radnog odnosa. Nadalje, u predmetu *Steymann v. Staatssecretaris van Justitie* (1988.) CJEU je razmotrio pitanje primanja naknade za rad, a u presudi *The Queen v. Immigration Appeal Tribunal, ex parte Gustaff Desideius Antonissen* (1991.) dodatno je, pod određenim uvjetima, proširen pojam radnika na osobe koje su tražitelji zaposlenja. I druge relevantne presude, poput onih u predmetima *Raulin v. Minister van Onderwijs en Wetenschappen* (1992.) ili *Andrea Raccanelli v. Max-Planck-Gesellschaft zur Forderung der Wissenschaft eV* (2008.) jasno pokazuju da je kroz dugi vremenski period CJEU ostao dosljedan u širokom, otvorenom tumačenju pojma "radnik".⁵

---

⁴ CAS (Court of Arbitration for Sport) je akronim Sportskog arbitražnog suda koji je formalno osnovan 1983. godine pod okriljem Međunarodnog olimpijskog odbora i djeluje od 1984. godine, danas sa sjedištem u Laussani (Švicarska). Više o radu ovog "najznačajnijeg i najpopularnijeg arbitražnog suda" za rješavanje međunarodnih sporova u sportskoj domeni čije odluke "postupno stvaraju *lex sportiva*" tj. međunarodno sportsko pravo, vidi primjerice u Đurđević, N., *Slučaj Pechstein – punovažnost odluka Arbitražnog suda za sport u Lozani (CAS) i njihovo priznavanje pred nacionalnim sudovima*, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 54, br. 2, 2017., str. 343 et passim; vidi i: www.tas-cas.org.

⁵ Opširnije o navedenoj praksi Suda pravde EU-a vidi u: Bačić, P. i Sarić, I., *Aktivizam Europskog suda kroz presude o slobodi kretanja radnika*, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 51, br. 1, 2014., str. 32 et passim.

U pogledu ocjene smatra li se neka osoba radnikom, potrebno je uzeti u obzir obavljala li ta osoba tijekom određenog razdoblja posao osobno (što u svakom slučaju obavljaju profesionalni igrači i profesionalni treneri), u korist druge osobe i prema njezinim uputama, te za koji u zamjenu prima naknadu uz postojanje subordinacije. Pritom nije bitno kako se ugovori nazivaju u nacionalnim zakonodavstvima, a pravna priroda radnog odnosa prema nacionalnom pravu nema utjecaj na status radnika u smislu prava EU-a.⁶ CJEU je u svojoj praksi potvrdio da su u pitanju osobe koje imaju pisani ugovor s klubom što ga je registriralo nadležno tijelo nacionalnog sportskog saveza i koji su za svoje igranje plaćeni više nego što iznose stvarni troškovi. Možda i najbolji, a svakako najpoznatiji primjer jest čuveni predmet *Bosman (Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ASBL v Jean-Marc Bosman (1995) C-415/93)* preko kojega je, uostalom, sport i ušao u institucionalnu agendu EU-a, a u kojem je CJEU zauzeo jasan stav da se profesionalni sportaši (u konkretnom slučaju bila je riječ o nogometašu koji je želio prijeći iz belgijskog u francuski klub) imaju smatrati radnicima sa svojim pravima i obvezama.⁷

Nadalje, u presudi u predmetu *Dita Danosa* od 11. listopada 2010. godine⁸ CJEU ističe da se u skladu s ustaljenom sudskom praksom, pojam "radnik" u smislu Direktive 92/85/EEZ ne može tumačiti drugačije prema svakom nacionalnom pravu te se mora definirati u skladu s objektivnim kriterijima koji razlikuju radni odnos, u odnosu na prava i dužnosti dotičnih osoba. Nadalje, ističe se da je osnovna značajka radnog odnosa da osoba u određenom razdoblju obavlja usluge za i pod vodstvom druge osobe, u zamjenu za koju prima naknadu, a formalna kategorizacija osobe kao samozaposlene prema nacionalnom pravu (što je upravo slučaj s profesionalnim igračima i trenerima u Republici Hrvatskoj) ne isključuje mogućnost da se osoba može tretirati kao radnik u smislu Direktive 92/85 ako je njezina neovisnost samo fiktivna, čime se zapravo prikriva radni odnos u smislu te Direktive.

Nadalje, u presudi *Sindicatul Familia Constanta* od 20. studenog 2018. godine⁹ CJEU zaključuje kako radni odnos pretpostavlja postojanje podređenosti između radnika i njegova poslodavca, što u konkretnom slučaju ne bi trebalo biti sporno jer se igrači i treneri nalaze u podređenom položaju u odnosu na nogometni klub po čijim uputama i nalogu postupaju i rade. Jednako tako, na podređenost upućuje i činjenica da igrač ili trener istovremeno mogu biti registrirani odnosno licencirani samo za jedan nogometni klub, odnosno da igrač i trener mogu trenirati tj. igrati za samo jedan nogometni klub za vrijeme trajanja njihova ugovornog odnosa s klubom.

Imajući na umu činjenicu da je Republika Hrvatska od 2013. godine punopravna članica Europske unije te da europsko pravo ima sve veći utjecaj na nacionalni

---

⁶ Detaljnije vidi: Gović Penić, I., *Utjecaj pojma radnika u praksi Suda EU-a na primjenu Zakona o radu (I. dio)*, Pravo i porezi, br. 7-8/19 i 9/19 (II. dio), 2019.

⁷ Opširnije vidi: Bilić, A. i Smokvina, V., *Ugovori između profesionalnih nogometaša i klubova ugovori radnog ili građanskog prava*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 49, br. 4, 2012., str. 831-862.

⁸ Vidi presudu Suda pravde Europske unije *Dita Danosa v. LKB Lizings SIA*, broj C-232/09 od 11. 10. 2010.

⁹ Vidi presudu Suda pravde Europske unije *Sindicatul Familia Constanta, Ustiniu Cvas and Others v. Directia Generala de Asistentia Sociala si Protectia Copilului Constanta* broj C-147/17 od 20. 11. 2018.

legislativni okvir, autori su mišljenja da se profesionalnim igračima u Republici Hrvatskoj, a jednako tako i profesionalnim trenerima s obzirom na to da je princip isti, treba priznati status radnika u nogometnim klubovima s kojima su potpisali ugovore o radu odnosno ugovore o profesionalnom igranju i/ili treniranju. Praksa svih sudova u Republici Hrvatskoj, uključujući i arbitražne sudove (jer svi arbitražni sudovi, pa tako i Arbitražni sud HNS-a, vode postupak sukladno Zakonu o arbitraži),¹⁰ morala bi biti u suglasnosti s relevantnim pravnim stajalištima Suda pravde Europske unije jer ona predstavljaju obvezujući standard koji u konačnici vodi prema harmonizaciji sportskih propisa i jačanju pravne sigurnosti.

3. NAJZNAČAJNIJI POSTUPCI RADI OTKAZIVANJA I RASKIDA UGOVORA KOJI SU VOĐENI PRED ARBITRAŽNIM SUDOM HRVATSKOG NOGOMETNOG SAVEZA

3.1. S. K. i HNK R., 19. 12. 2011., A-139/11¹¹

Uvodno možemo utvrditi da je ovaj predmet jedan od najznačajnijih u povijesti Arbitražnog suda HNS-a i to upravo iz razloga što je taj sud u ovom slučaju prvi put u svojoj praksi implementirao odredbe FIFA-ina Pravidnika o statusu i transferima igrača, ali i uvažio praksu tijela FIFA-e za rješavanje sporova u pogledu dosuđivanja otkazivanja i raskida ugovora o radu (ugovora o profesionalnom igranju) u slučaju kada klub ne isplati igraču 3 (tri) mjesečne plaće. Štoviše, Arbitražni sud HNS-a promijenio je svoju dotadašnju praksu u pogledu dosuđivanja raskida ugovora zbog neisplate tri mjesečne plaće, a sve to po zahtjevu igrača čiji je punomoćnik bio jedan od autora ovog rada.

Naime, sve do donošenja presude CJEU-a u predmetu *Bosman*,¹² a čak i u određenom periodu nakon donošenja iste, igrači su i po okončanju svojih ugovora o radu imali daljnje novčane obveze prema bivšem klubu.¹³ Preciznije, do tog su razdoblja vladajuće strukture u nogometu – Međunarodna federacija nogometnih

---

¹⁰ Zakon o arbitraži, Narodne novine br. 88/01.

¹¹ Pravorijek Arbitražnog suda HNS broj A-139/11 od 19. 12. 2011. god.

¹² Bilić i Smokvina navode da se u odluci *Bosman* zahtjev za prethodnim pitanjem odnosio upravo na čl. 39. UEZ-a (sada čl. 45. UFEU-a), a ne i na čl. 49. UEZ-a. Sud je u svojoj odluci u pogledu čl. 39. UEZ-a istaknuo da se taj članak primjenjuje na pravila sportskih udruženja poput Belgijskog nogometnog saveza, FIFA-e i UEFA-e, koja determiniraju uvjete temeljem kojih profesionalni sportaši mogu ući u odnos zaposlenja. Nezavisni je odvjetnik Lenz, pak, istaknuo da je "ispravno smatrati profesionalne nogometaše, aktivne u nogometu, radnicima u smislu odredbi koje uređuju taj pojam, ali konačan ishod ne bi bio drugačiji ni ukoliko bi se ovo pitanje analiziralo s aspekta čl. 49. UEZ-a. U pogledu odredaba nacionalnog prava nije važno na koji su način definirani sportaši, već ometaju li te odredbe međugraničnu ekonomsku aktivnost te ukoliko je odgovor pozitivan jesu li opravdane." Također, naglašava da se "ne isključuje mogućnost razlikovanja s obzirom na opravdanja diskriminatorne ili nediskriminatorne naravi pravila, a činjenica trajne ili privremene aktivnosti u drugoj državi članici također može opravdati različitost, s obzirom na postojeću judikaturu suda." Bilić, A. i Smokvina, V., op. cit., str. 845.

¹³ O tome Bilić, A., *Contractual stability versus players mobility*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 48, 4/2011., 2011., str. 881.

saveza (u daljnjem tekstu: FIFA)¹⁴ i Europska unija nogometnih saveza (u daljnjem tekstu: UEFA)¹⁵ – uspostavile dvije kategorije pravila kojima su se regulirali odnosi između igrača i njihovih klubova te registracija igrača: transferni sustav i sustav nacionalnih kvota.¹⁶ S aspekta igrača, tadašnji sustav transfera onemogućavao je prijelaz iz jednog u drugi klub po isteku ugovora s klubom, primjerice ako bivši i potencijalni novi klub ne bi postigli suglasnost oko transferne naknade.¹⁷

U konkretnom arbitražnom predmetu koji se pred Arbitražnim sudom HNS-a vodio pod brojem A-139/11, igrač je putem punomoćnika podnio zahtjev za raskid ugovora protiv kluba, a sve iz razloga što klub prema njemu nije ispunio sve preuzete financijske obveze. Tijekom trajanja postupka klub je isplatio igraču određeni dio dugovanja, no potraživanja igrača prema klubu za to su vrijeme narasla za dospjele nove plaće koje klub nije isplatio, tako da je zaključno dugovanje kluba prema igraču bilo u razdoblju duljem od 3 (tri) mjeseca. To je važno istaknuti jer je odredbom čl. 14. FIFA-ina Pravidnika o statusu i transferima igrača propisano da, ako postoji opravdani razlog, svaka strana može raskinuti svoj ugovor o radu bilo koje vrste (ili plaćanja naknade ili izricanja sportskih sankcija).¹⁸

Nadalje, FIFA je donijela Komentar (pojašnjenje) Pravidnika o statusu i transferima igrača u kojem je između ostalih odredaba pojašnjeno i značenje čl. 14. i to na način da je navedeno kako će se definicija opravdanog razloga te činjenica postoji li takav razlog uopće, utvrditi po specifičnostima svakog pojedinog slučaja, ističući kako ponašanje koje krši uvjete ugovornog odnosa ne opravdava raskid ugovora iz opravdanog razloga. Ako bi se dogodilo da prekršaj traje ili se kumulira tijekom vremena, onda je u tom slučaju prekršaj došao do stupnja kada *oštećena strana može raskinuti ugovor*, a naveden je primjer u kojem igraču nije isplaćena plaća više od 3 (tri) mjeseca iako je klub obaviješten o ovakvom razvoju događaja: *"... klub nije podmirio dugovanje. Igrač je obavijestio klub da će raskinuti radni odnos koji odmah ima efekt. Činjenica da igrač nije dobio plaću kroz tako dug period daje mu pravo da raskine ugovor, pogotovo jer konzistentno nepridržavanje financijskih ugovornih uvjeta može ugroziti položaj i egzistenciju igrača".*¹⁹

---

¹⁴ FIFA (Fédération Internationale de Football Associations) jest akronim Međunarodne federacije nogometnih saveza tj. Svjetske nogometne organizacije osnovane 1904. godine u Parizu od strane predstavnika sedam europskih država, danas sa sjedištem u Zurichu. Opširnije primjerice vidi: Levy, M., *FIFA*, Encyclopedia Britannica, 2024., www.britannica.com; Oxford Reference, OUP, 2024., dostupno na: www.oxfordreference.com; www.fifa.com.

¹⁵ UEFA (Union of European Football Associations) jest akronim Europske unije nogometnih saveza, osnovane 1954. godine u Baselu, danas sa sjedištem u Nyonu (Švicarska). Opširnije primjerice vidi: Oxford Reference, OUP, 2024., dostupno na: www.oxfordreference.com; www.uefa.com.

¹⁶ Lanfranchi, P. i Taylor, M., *Moving with the ball, the migration of professional footballers*, BERG, Oxford, New York 2011., str. 218.

¹⁷ O migraciji profesionalnih nogometaša i povezanim problemima vidi detaljnije u: Bilić, A., op. cit. str. 876-882; Smokvina, V., *Odluke Europskog suda iz područja europskog sportskog radnog prava (sloboda kretanja radnika)*, Hrvatska pravna revija, sv. 11, br. 9, 2011., str. 119-126.

¹⁸ Usp. čl. 14. Pravidnika FIFA-e o statusu i transferima igrača, dostupno na: <https://digitalhub.fifa.com/>

¹⁹ Vidi čl. 14. FIFA-ina Komentara Pravidnika o statusu i transferima igrača, dostupno na: <https://www.fifa.com/>

Stoga se, sukladno Pravilniku FIFA-e o statusu i transferima igrača te FIFA-inu Komentaru Pravilnika o statusu i transferima igrača, neisplata plaće u periodu duljem od tri mjeseca smatra opravdanim razlogom za otkazivanje ugovora. Kako u konkretnom arbitražnom postupku, osim za dio potraživanja za svibanj 2011., klub nije dokazao da neplaćene obveze obuhvaćaju razdoblje kraće od 3 (tri) mjeseca, Arbitražni sud HNS-a usvojio je zahtjev igrača te raskinuo Ugovor o profesionalnom igranju od 11. lipnja 2010., sklopljen između stranaka, kluba i igrača, i to sve na štetu kluba. Dodatno želimo naglasiti da je prije donošenja odluke u ovom predmetu Arbitražni sud HNS-a dosuđivao raskide ugovora samo u slučaju *"pretežitog neispunjavanja ugovornih obveza"*, što je u praksi značilo da se moralo raditi o velikom broju neplaćenih obveza. To primjerice ilustrira odluka u predmetu 1962/04 od 11. studenoga 2004. godine u kojoj je usvojen zahtjev igrača za raskidom ugovora na štetu kluba, a sve sa sljedećim pravnim shvaćanjem: *"Budući je utvrđeno da klub nije podmirio u većem dijelu svoje novčane obveze iz Ugovora prema igraču, to je ostvaren osnov da se Stipendijski ugovor raskine na štetu kluba"*.

3.2. F. Č. i NK Z., 16. 2. 2015., 1046/15²⁰

U ovom predmetu riječ je o tome da je nogometni klub vrlo učestalo kasnio s isplatom mjesečne stipendije igraču, koju mu je bio dužan isplaćivati temeljem Stipendijskog ugovora o igranju. Nakon što klub igraču nije isplatio 2 (dvije) uzastopne mjesečne stipendije (za prosinac 2014. i siječanj 2015.), igrač je na temelju odredbe čl. 14. FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača izjavio klubu jednostrani raskid ugovora. Igrač je zatim zatražio od Arbitražnog suda HNS-a da isti raskid potvrdi, sve na način da se o tome donese odluka kojom će i sud raskinuti Stipendijski ugovor o igranju i to na štetu kluba. Na temelju takve odluke Arbitražnog suda HNS-a igrač bi se zatim mogao registrirati za bilo koji klub na području HNS-a ili u inozemstvu za trajanja ili izvan prijelaznog roka.

Klub je u odgovoru na tužbu priznao da nije platio igraču 2 (dvije) mjesečne stipendije, ali je dodatno naveo da se, sukladno dotadašnjoj praksi Arbitražnog suda HNS-a, ne može dosuditi raskid ugovora zbog neisplate 2 (dviju) stipendija ili naknada, već samo zbog neisplate 3 (triju) mjesečnih stipendija ili naknada, te da stoga ovakav zahtjev igrača nije u skladu ni s važećim FIFA-inim pravilnicima ni s pravilnicima HNS-a. U dokaznom je postupku Arbitražni sud HNS-a obavio uvid u Stipendijski ugovor o igranju koji su zaključili klub i igrač, kao i u bankovne izvratke iz kojih je bilo razvidno da je klub dana 20. studenoga 2014. godine isplatio igraču novčani iznos od 54.000,00 kuna, a sve zaključno sa stipendijom za mjesec studeni 2014., no da nakon toga nema drugih uplata igraču od strane kluba.

Dakle, između stranaka bilo je prijeporno jesu li se ostvarili uvjeti za raskid Stipendijskog ugovora o igranju na štetu kluba zbog neplaćanja dužnih mjesečnih

---

²⁰ Vidi pravorijek Arbitražnog suda HNS-a broj 1046/15 od 16. 2. 2015. god.

iznosa na vrijeme. Statutom FIFA-e u čl. 13. propisane su i sljedeće obveze članova: a) u svako vrijeme i u cijelosti poštovati Statut, pravilnik, upute i odluke tijela FIFA-e (kao i odluke Suda sportske arbitraže (CAS) donesene po žalbama, na osnovi čl. 60. i 61. Statuta FIFA-e); te d) osigurati da njihovi članovi poštuju Statut, pravilnike, upute i odluke tijela FIFA-e.²¹

FIFA je Pravilnikom o statusu i transferima igrača u uvodnim odredbama čl. 1. st. 3. b) propisala da će svaki savez u svoj pravilnik uključiti prikladne načine za zaštitu ugovorne stabilnosti, poštujući obvezno nacionalno zakonodavstvo i kolektivne ugovore. Posebno se trebaju poštovati ključna načela, između ostalih i čl. 14. koji podrazumijeva načelo da u slučaju opravdanog razloga svaka strana može raskinuti ugovore bez posljedica.²² Hrvatski je zakonodavac čl. 360. Zakona o obveznim odnosima propisao da u dvostranoobveznim ugovorima, kad jedna strana ne ispuni svoju obvezu, druga strana može, ako nije što drugo određeno, zahtijevati ispunjenje obveze, ili pod pretpostavkama koje su predviđene u idućim člancima Zakona raskinuti ugovor jednostranom izjavom, ako raskid ugovora ne nastupa po samom zakonu, a u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete.²³

Arbitražni sud HNS-a do ovog je slučaja u svojim drugim predmetima zauzimao stav kako neplaćanje 3 (triju) dospjelih mjesečnih obroka predstavlja razlog za raskid ugovora, pozivajući se na gore citirani FIFA-in Komentar čl. 14. Pravilnika o statusu i transferima igrača. Međutim, znajući za takvo stajalište Arbitražnog suda HNS-a, punomoćnik igrača i koautor ovog rada dostavio je u spis predmeta odluku Komore za rješavanje sporova FIFA-e od 27. svibnja 2014. godine, po kojoj odluci već i neisplata plaće od 2 (dva) mjeseca predstavlja opravdani razlog za jednostrani raskid ugovora.

Potrebno je naglasiti da Komora za rješavanje sporova FIFA-e, sukladno Statutu ove organizacije, predstavlja njezino nadležno tijelo koje rješava statusne sporove između igrača i klubova. Slijedom navedene prakse FIFA-ina tijela za rješavanje sporova, a sve imajući u vidu odredbu čl. 11. st. 2. c Statuta HNS-a po kojoj je propisano da se Savez i njegova tijela obvezuju poštovati odluke FIFA-e u svako vrijeme te odredbu čl. 13. Statuta FIFA-e koja propisuje da je obveza svih članova FIFA-e (pa tako i HNS-a) da u svako vrijeme poštuju odluke tijela FIFA-e, Arbitražni sud HNS-a prihvatio je argumente igrača i dosudio mu raskid ugovora na štetu kluba. Temeljem gore navedene odluke FIFA-ine Komore za rješavanje sporova, Arbitražni sud HNS-a u ovom je predmetu zauzeo sljedeće pravno shvaćanje: *"Neispunjenje isplate mjesečne naknade već i za dva mjeseca od strane kluba, u ovom slučaju, mora se smatrati kršenjem ugovornih obveza kluba koje za*

---

²¹ Usp. Statut FIFA-e, dostupno na: <https://digitalhub.fifa.com/>

²² Detaljnije o tome u čl. 1. st. 3. b) FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača, dostupno na: <https://digitalhub.fifa.com/>; <https://hns.family/>

²³ Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22.

posljedicu ima, u smislu odredbe članka 360. Zakona o obveznim odnosima, raskid Stipendijskog ugovora o igranju".²⁴

3.3. B. M. / NK Z., 6. 2. 2017., 12605/16²⁵

U ovom predmetu klub je pokrenuo arbitražni postupak protiv igrača i to baš radi utvrđenja da je igrač bez opravdanog razloga raskinuo Ugovor o profesionalnom igranju te je zatražio da Arbitražni sud HNS-a utvrdi kako je i dalje na snazi Ugovor o profesionalnom igranju koji je bio zaključen između kluba i igrača. Igrač je, međutim, u cijelosti osporio tužbeni zahtjev kluba te je dodatno, tijekom trajanja postupka, postavio tzv. protutužbeni zahtjev protiv kluba i to baš radi utvrđenja da je s klubom raskinuo ugovor zbog opravdanog razloga. Arbitražni je sud HNS-a u smislu odredbe čl. 18. Zakona o arbitraži primijenio Statut HNS-a, Statut FIFA-e, Pravilnik FIFA-e o statusu i transferima igrača, Komentar FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača, Pravilnik o statusu igrača i registracijama HNS-a te Pravilnik o radu Arbitražnog suda HNS-a.

Činjenica je da je igrač kao profesionalac s klubom kao sportskim klubom, odnosno sportskom udrugom i neprofitnom pravnom osobom, zaključio Ugovor o profesionalnom igranju. Kao prijeporno u postupku bilo je pitanje je li igrač jednostrano raskinuo Ugovor o profesionalnom igranju s klubom iz neopravdanog ili opravdanog razloga.

U arbitražnom je postupku utvrđeno da je igrač prije početka postupka pisanim putem upozorio klub da *"nije primio plaću već više od 5 mjeseci te da je u teškoj financijskoj situaciji... a po izračunu da se radi o 55.000,00 kuna"*. S druge strane, klub je tvrdio da je dužan igraču *"samo novčani iznos od 30.000,00 kuna te da se klub obvezuje to dugovanje isplatiti igraču u zakonski zatraženom roku"*. Nakon toga igrač je ponovno obavijestio klub da *"do daljnjega neće moći sudjelovati na treninzima i utakmicama kluba kao i da neće pristupiti u prostorije kluba, a sve uslijed fizičkog i verbalnog nasrtaja na njega koji se dogodio od strane predsjednika kluba, a zbog čega je igrač pretrpio značajnu psihičku traumu, potrebna mu je medicinska pomoć i liječenje je u tijeku"*. Za Arbitražni sud HNS-a bilo je prijeporno i to je li 'obavijest' dokument u smislu odredbe čl. 47. Pravilnika o statusu igrača i registracijama HNS-a glede raskida Ugovora o profesionalnom igranju.

Tijekom trajanja postupka, Arbitražni sud HNS-a izveo je dokaz saslušanjem stranaka te svjedoka, a potom je, analizirajući iskaze saslušanih svjedoka, nedvojbeno zaključio kako je igrač tijekom poslijepodnevnog treninga prve momčadi više puta opomenut od strane voditelja treninga, inače predsjednika kluba, i to zbog nesportskog odnosa prema treningu i suigračima. Arbitražni sud HNS-a smatra da

---

²⁴ Arbitražni sud HNS-a zaključuje da je klub i u prethodnom razdoblju, što podrazumijeva vrijeme prije podnošenja ove tužbe, kasnio nebrojeno puta s isplatama mjesečnih stipendija, slijedom čega je očito da se isti prekršaj kumulira tijekom vremena. U tom slučaju prekršaj je došao do stupnja da oštećena strana može raskinuti ugovor.

²⁵ Vidi pravorijek Arbitražnog suda HNS-a broj 12605/16 od 6. 2. 2017. god.

profesionalni igrač nogometa u Republici Hrvatskoj ne smije pristupati treningu (ili natjecanju) i imati odnos prema suigračima i treneru, odnosno voditelju treninga, na način da se ponaša nesportski i suprotno *fair playu*, odnosno ne smije se ponašati suprotno trenerovim uputama i nalogima ili ignorirati profesionalne obveze na treningu (ili natjecanju). Stoga sud u ovom slučaju nije ni ulazio u detalje i razloge zbog kojih se igrač nesportski ponašao na spornom treningu.

Glede osnovnog prijepora je li igrač jednostrano raskinuo predmetni Ugovor o profesionalnom igranju iz neopravdanog ili opravdanog razloga, Arbitražni sud HNS-a koncentrira se na sukob između predsjednika kluba koji je prijepornom zgodom vodio poslijepodnevni trening dijela prve momčadi i igrača. Iz svih iskaza svjedoka, te prema riječima samog predsjednika kluba došlo je do fizičkog kontakta na način da je predsjednik *"igrača odgurnuo zato što je htio otići s treninga"*.

Važno je istaknuti da za Arbitražni sud HNS-a, u konkretnom slučaju, nije od odlučnog značaja *činjenica* je li predsjednik kluba udario igrača ili je među njima došlo do fizičkog kontakta *na način da je predsjednik kluba igrača odgurnuo zato što je htio otići s treninga*, ili je, pak, kako je to naveo svjedok M. T., predsjednik *uhvatio igrača dvaput za vrat, ili ga je u tom pokušaju hvatanja za vrat udario u vrat*, kako je to izjavio igrač. Naime, od odlučnog je značenja činjenica da je došlo do fizičkog kontakta. Stoga Arbitražni sud HNS-a zaključuje kako iz dokaznog postupka jasno proizlazi da je klub svojim postupanjem u odnosu na igrača u vidu fizičkog kontakta, zapravo nasrtaja voditelja treninga koji je ujedno i predsjednik kluba na igrača, teško prekršio sportsko i *fair play* ponašanje, što sud smatra osobito važnom činjenicom, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obiju ugovornih strana. Zbog te činjenice nije moguće održati na snazi Ugovor o profesionalnom igranju, te je stoga u cijelosti odbijen tužbeni zahtjev kluba na utvrđenje da je igrač jednostrano i bez opravdanog razloga raskinuo ugovor s klubom. Arbitražni sud HNS-a usvojio je protutužbeni zahtjev da je Ugovor o profesionalnom igranju raskinut izjavom radi opravdanog razloga.

Treba istaknuti i da je čl. 47. st. 2. Pravilnika o statusu igrača i registracijama HNS-a propisano: *"Ukoliko postoji opravdani razlog, svaka strana može raskinuti ugovor bez posljedica bilo koje vrste (plaćanje naknade zbog raskida ili izricanje sportskih sankcija). Prije raskida ugovora, vjerovnik treba pozvati drugu stranu na ispunjenje obveza iz ugovora u primjerenom roku ne kraćem od deset dana. Ukoliko druga ugovorna strana u ostavljanom roku ne ispuni svoje obveze, vjerovnik može raskinuti ugovor na način opisan u stavku 3. ovog članka"*.²⁶ U konkretnom je slučaju Arbitražni sud HNS-a smatrao da igrač nije morao dati *primjereni rok kraći od deset dana* budući da se radi o teškom kršenju sportskog i *fair play* ponašanja od strane kluba jer je voditelj treninga, k tome i predsjednik te zakonski zastupnik kluba, došao u fizički kontakt s igračem na način da ga je odgurnuo, što je okarakterizirano kao fizički nasrtaj na igrača od strane ovlaštene osobe kluba. Stoga Arbitražni sud HNS-a nije posebno obrazlagao da li bi dopis igrača bio poziv na ispunjenje obveze

---

²⁶ Detaljnije o opravdanom razlogu za raskid ugovora sukladno aktima Hrvatskog nogometnog saveza vidi u čl. 47. Pravilnika o statusu igrača i registracijama HNS-a, dostupno na: <https://hns.family/>

u smislu odredbe čl. 47. st. 2. Pravilnika. Slijedom navedenoga, Arbitražni je sud HNS-a čvrstog stava da je u konkretnom slučaju *igrač imao opravdani razlog za raskid ugovora budući je klub teško prekršio sportsko i fair-play ponašanje*, što Arbitražni sud HNS-a smatra osobito važnom činjenicom, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obiju ugovornih stranaka, zbog koje činjenice nije moguće održati na snazi Ugovor o profesionalnom igranju.

Arbitražni sud HNS-a stava je kako je u konkretnom slučaju klub ponašanjem svojeg predsjednika ustvari potaknuo igrača na raskid ugovora, te se ne radi o uobičajenom ponašanju voditelja treninga prve momčadi, a ovdje i predsjednika nogometnog kluba, koji mora odgovarati za svoje postupke, već se radi o drastičnom odstupanju od uobičajenog ponašanja voditelja treninga i njegovu potpuno neprimjerenom ponašanju, neovisno o ponašanju igrača. Naime, klub je mogao na temelju odredbe čl. 5. st. 3. i st. 5. Ugovora o profesionalnom igranju te odredbe čl. 11. istog Ugovora ili kazniti igrača ili raskinuti s njim ugovor na njegovu štetu, a umjesto toga, ovlaštenik kluba i voditelj treninga fizički je nasrnuo na igrača. Stoga je Arbitražni sud HNS-a stava da u navedenim okolnostima nije bilo ni razumno očekivati da se igrač obrati klupskom liječniku, što predviđa čl. 7. st. 2. Ugovora o profesionalnom igranju. Tek je za napomenuti da sukladno odredbi čl. 34. Statuta NK Z. predsjednik kluba, između ostalog, "*zastupa klub samostalno i bez ograničenja u skladu sa zakonom i Statutom, te donosi odluke koje se odnose na rad kluba i igrača*".

Arbitražni sud HNS-a imao je potrebu i istaknuti da bi mogao prihvatiti iskaz predsjednika kluba i voditelja treninga prve momčadi kako samo *zaustavljanje igrača i obraćanje igraču visokim tonom* i u smislu da je to *uobičajeni razgovor kojeg on inače vodi s drugim igračima* ne bi bio razlog za opravdani raskid Ugovora o profesionalnom igranju, ako se takav odnos prema istom igraču ne bi smatrao diskriminatornim u odnosu na druge igrače, niti ako se ne bi kumulirao u duljem vremenskom razdoblju, a nakon prethodno pisanog upozorenja od strane igrača. Ističe se da je odredbom čl. 16. Komentara FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača propisano ograničenje raskida ugovora tijekom natjecateljske sezone, na način da tijekom natjecateljske sezone ugovor ne može biti jednostrano raskinut.²⁷ Iz navedenog razloga, Arbitražni sud HNS-a odbio je prijedlog kluba za odgodom donošenja odluke do dostave nalaza i mišljenja financijskog vještaka.

Konačno, Arbitražni je sud HNS-a utvrdio da postojanje ovog opravdanog razloga i.e. fizički nasrtaj na igrača predstavlja *i više nego dovoljan razlog za raskid Ugovora o profesionalnom igranju, iz kojeg razloga nije posebno cijenio dodatni navod iz Izjave igrača o raskidu ugovora (neredovite i necjelovite isplate ugovornih primanja tijekom cijelog trajanja ugovora)*.

---

²⁷ Pod t. 3. čl. 16. je navedeno: *Članak 14. Pravilnika (raskid ugovora zbog opravdanog razloga)*, što je *lex specialis* načelu čl. 16. To predstavlja jedinu situaciju u kojoj bilo koja strana ima pravo jednostrano raskinuti ugovor u bilo koje vrijeme, tj. također tijekom trajanja natjecateljske godine, iz čega slijedi da je ovdje igrač i tijekom natjecateljske sezone mogao jednostrano raskinuti ugovor iz opravdanog razloga.

3.4. NK I. te P. F. i RNK S., 27. 3. 2017., 9450/15²⁸

Danas su najčešći sporovi u međunarodnom nogometu tzv. radno-ugovorni sporovi radi naknade štete zbog neopravdanog raskida ugovora.²⁹ Tome je tako posebno iz razloga što isti ne samo povlače možebitne milijunske iznose radi naknade štete u slučaju da jedna strana dokaže kako je raskid igrača bio nezakonit, već i zato što takve odluke imaju još veće posljedice na novi klub igrača – naime, sukladno FIFA-inu Pravilniku o statusu i transferima igrača, novi klub igrača (tj. prvi idući klub s kojim je igrač potpisao ugovor o radu ili ugovor o profesionalnom igranju) solidarno odgovara za dugove igrača te i igraču i klubu mogu biti izrečene tzv. sportske kazne.

Materiju u pogledu odgovornosti u slučaju neopravdanog raskida ugovora regulira čl. 17. FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača.³⁰

---

²⁸ O tome Pravorijek Arbitražnog suda HNS-a broj 9450/15 od 27. 3. 2017. godine.

²⁹ O raskidu ugovora u kontekstu sporta vidi primjerice Kačer, H.; Radić, A. i Radić, D., *Pravni institut promijenjenih okolnosti u sportskom pravu (u povodu COVID-a 19)*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 58, br. 1, 2021., str. 89-104.

³⁰ Prema čl. 17. FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača navedeno je da se primjenjuju sljedeće odredbe ako je ugovor raskinut bez opravdanog razloga: (1.) U svim slučajevima, strana koja raskida ugovor plaća naknadu. U skladu s odredbama čl. 20 i Dodatka 4 koje se odnose na naknadu za treniranje i ako drugačije nije predviđeno ugovorom, naknada za raskid izračunava se posebno uzimajući u obzir zakonodavstvo odnosno zemlje, posebnosti sporta i sve druge objektivne kriterije. Ovi kriteriji posebice uključuju naknadu i sve druge pogodnosti koje pripadaju igraču prema postojećem ugovoru i/ili novom ugovoru, preostalo vrijeme trajanja postojećeg ugovora do najviše pet godina, naknade i troškove koje je platio ili koje je imao posljednji klub (koji se amortiziraju kroz trajanje ugovora), te da li je do raskida ugovora došlo u zaštićenom razdoblju. (2.) Pravo na naknadu ne može se prenijeti na treću stranu. Ako profesionalac treba platiti naknadu, profesionalac i njegov novi klub solidarno su i pojedinačno odgovorni za plaćanje naknade. Iznos može biti propisan ugovorom ili dogovoren između strana. (3.) Pored obveze plaćanja naknade, također će se izreći sportske kazne svakom igraču za kojeg se utvrdi da raskida ugovor tijekom zaštićenog razdoblja. Ova kazna je zabrana nastupa na službenim utakmicama u trajanju od četiri mjeseca. U slučaju otežavajućih okolnosti, zabrana traje šest mjeseci. Ove sportske kazne stupaju na snagu odmah nakon što igrač primi obavijest o relevantnoj odluci. Primjena sportskih kazni odgađa se u razdoblju između posljednje službene utakmice natjecateljske godine i prve službene utakmice sljedeće natjecateljske godine te u oba slučaja uključuje nacionalne kupove i međunarodna prvenstva za klubove. Međutim, ova odgoda sportskih kazni ne primjenjuje se u slučaju da je igrač standardni član reprezentativne momčadi saveza koji ima pravo predstavljati te odnosni savez sudjeluje u završnom natjecanju međunarodnog turnira u razdoblju između posljednje utakmice i prve utakmice nove natjecateljske godine. Jednostrani raskid ugovora bez opravdanog razloga ili sportski opravdanog razloga nakon zaštićenog razdoblja neće imati za posljedicu izricanje sportskih kazni. Međutim, mogu se izreći disciplinske mjere izvan zaštićenog razdoblja radi propusta davanja obavijesti o raskidu u roku od 15 dana nakon posljednje službene utakmice natjecateljske godine (uključujući nacionalne kupove), kluba za koji je igrač registriran. Zaštićeno razdoblje ponovno započinje kada se pri obnavljanju ugovora trajanje prethodnog ugovora produljuje. (4.) Pored obveze plaćanja naknade, sportske kazne izriču se svakom klubu za koji se utvrdilo da je raskinuo ugovor ili se utvrdi da je poticao na raskid ugovora tijekom zaštićenog razdoblja. Osim ako se utvrdi drugačije, pretpostavlja se da je svaki klub koji potpisuje s profesionalcem koji je svoj ugovor raskinuo bez opravdanog razloga, potaknuo tog profesionalca na raskid ugovora. Tom klubu će u trajanju od dva cjelokupna i uzastopna registracijska razdoblja biti zabranjeno registrirati sve nove igrače, bilo iz tuzemstva ili inozemstva. Klub će smjeti registrirati nove igrače, bilo iz tuzemstva ili inozemstva, tek u sljedećem registracijskom razdoblju koje će uslijediti nakon što relevantna sportska kazna bude u potpunosti izdržana. Posebice, klub ne može iskoristiti iznimku i privremene mjere utvrđene čl. 6. st. 1. ovog Pravilnika kako bi ranije registrirao igrače. (5.) Svaka osoba koja podliježe Statutu i pravilnicima FIFA-e i koja djeluje na način kojim potiče na raskid ugovora između profesionalca i kluba, a kako bi omogućila transfer igrača, bit će kažnjena.

U predmetu koji je predmet našeg interesa, igrač je dana 1. kolovoza 2015. godine izjavio bivšem klubu jednostrani raskid Ugovora o profesionalnom igranju na temelju čl. 7. st. 1. Ugovora o profesionalnom igranju i to zbog "*nepodmirenih mjesečnih obveza za mjesec svibanj i lipanj 2015. godine*". Četiri dana kasnije, bivši klub igrača obraća se njegovu novom klubu s upozorenjem da su pregovaranjem i potpisom ugovora s igračem, što je bilo objavljeno na njihovim službenim stranicama, prekršili čl. 44. Pravilnika o statusu igrača HNS-a i čl. 18.3. FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača, kao i da će pokrenuti odgovarajuće postupke pred tijelima HNS-a.

Arbitražni postupak u ovom predmetu pokrenuo je tužbom bivši (stari) nogometni klub igrača i to protiv igrača i njegova novog kluba, a sve radi utvrđenja neosnovanosti raskida Ugovora o profesionalnom igranju te radi naknade štete zbog tog neosnovanog raskida.

Ovom arbitražnom postupku prethodila su dva prethodna postupka i to jedan pred Komisijom za ovjeru registracija klubova i igrača nadležnog županijskog nogometnog saveza, a drugi pred Komisijom za ovjeru registracija klubova i igrača HNS-a. Tako je bivši klub igrača pokrenuo postupak pred Komisijom županijskog nogometnog saveza, u kojem je postupku ta Komisija svojom odlukom broj 846/2015 od 7. kolovoza 2015. godine odbila zahtjev igrača za izdavanjem brisovnice s obrazloženjem kako igrač nije pozvao bivši klub pisanim putem na ispunjenje obveza iz Ugovora u primjerenom roku koji propisuje Pravilnik o statusu i transferima igrača HNS-a, te kako stoga nedostaje bitna pretpostavka za valjanost raskida ugovora i izdavanje brisovnice.

Nakon toga igrač je pokrenuo postupak pred Komisijom HNS-a sa zahtjevom za registraciju za njegov novi klub, a u kojem postupku je ta Komisija donijela odluku dana 17. kolovoza 2015. godine s obrazloženjem kako je igrač uz svoj zahtjev za registraciju priložio dokumentaciju propisanu čl. 47. st. 3. Pravilnika o statusu igrača i registracijama HNS-a, te kako stoga obrazloženje Komisije županijskog nogometnog saveza nije relevantno jer je za utvrđivanje opravdanosti razloga koji su doveli do Izjave o jednostranom raskidu Ugovora od strane igrača nadležan jedino i isključivo Arbitražni sud HNS-a. Upravo je zbog toga Komisija HNS-a dopustila registraciju igrača za njegov novi klub.

Nakon zaprimljene tužbe od strane bivšeg kluba, igrač i njegov novi klub osporili su tužbu i tužbeni zahtjev tvrdnjom da su isti neutemeljeni i neosnovani, te su stoga predložili odbiti zahtjev kao neosnovan. Naime, u konkretnom slučaju, bivši klub igrača i igrač zaključili su Ugovor o profesionalnom igranju (dalje: Ugovor), koji je bio ovjeren od strane županijskog nogometnog saveza te od Komisije HNS-a. Sukladno čl. 3. Ugovora, isti je sklopljen na određeno vrijeme i to u trajanju od 16. 6. 2014. do 15. 6. 2017. godine, odnosno do prvog dana prijelaznog roka u kojemu Ugovor istječe. Čl. 4. Ugovora određen je iznos mjesečne naknade i drugih nagrada koje bivši klub mora isplaćivati igraču na ime usluga što ih je dužan izvršavati prema bivšem klubu. Čl. 7. st. 1. ugovora stranke su ugovorile da ako bivši klub bude u zakašnjenju s plaćanjem mjesečnih obveza iz čl. 4. Ugovora na način da

kasni s plaćanjem 2 (dvije) mjesečne naknade u cijelosti na dan valute, stranke su suglasne da se Ugovor automatski raskida na štetu kluba po sili zakona, bez potrebe provođenja arbitražnog postupka pred HNS-om. Čl. 11. st. 4. Ugovora određeno je pravo igrača, utvrđeno standardnim primjerkom obrasca Ugovora o profesionalnom igranju HNS-a, na raskid ugovora sukladno Pravilniku o statusu igrača HNS-a ili ako mu tužitelj na dan valute duguje tri neisplaćene plaće.

Međutim, bivši je klub igrača smatrao da se nije ostvario uvjet propisan čl. 7.1. Ugovora, odnosno tvrdio je da je igraču dugovao samo jednu, a ne dvije plaće. Na te tvrdnje bivšeg kluba igrač je naveo da u konkretnom slučaju treba primijeniti načelo *pacta sunt servanda*, navodeći da je tužitelj zapravo doprinio raskidu tog Ugovora i to po sili zakona. U prilog toj tvrdnji ukazuje na praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, konkretno odluku pod brojem Rev-322/05 od 2. veljače 2006. godine te odluku pod brojem Rev-266/07 od 5. prosinca 2007. godine, u kojima je Vrhovni sud istaknuo da je "*ispunjenje obveza u određenom roku, i baš plaćanje...*" do roka određenog ugovorom "*bitni sastojak ugovora, pa kako tuženik nije ispunio obvezu u tom roku ugovor se raskida po samom zakonu*", odnosno da "*tužitelj kao kupac nije ispunio svoju ugovornu obvezu plaćanja cijene do točno utvrđenog roka... Sukladno članku 125. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima pravilno sudovi ocjenjuju da takvo neispunjenje obveze u određenom roku, koji predstavlja bitni sastojak ugovora, ima za posljedicu raskid ugovora po samom zakonu, znači bez ostavljanja naknadnog roka i posebne izjave o raskidu ugovora...*"³¹

Nadalje, igrač dodatno ističe da ugovaranje bitnog sastojka ugovora čije nepoštovanje povlači razlog za raskid ugovora po sili zakona nije protivno aktima HNS-a. Tako, primjerice, u postupku licenciranja klubova, konkretnije u obrascu Sporazuma o odgodi dospjelih potraživanja u čl. 2. stoji da je rok ispunjenja obveze bitan sastojak ugovora čijom povredom igrač automatski stječe pravo na raskid ugovora pred Arbitražnim sudom HNS-a. Bivši je klub igrača tijekom trajanja glavne rasprave povećao tužbeni zahtjev s osnova imovinske štete, s osnova povrede časti i širenja neistinitih navoda, te s osnova izmakle koristi, dok su se, s druge strane, igrač i njegov novi klub protivili tom povećanju tužbenog zahtjeva osporavajući osnovu i visinu.

Budući da se stranke nisu mogle usuglasiti oko toga je li dug bivšeg kluba prema igraču bio iznos za jedan ili dva mjeseca, u nastavku ovog postupka Arbitražni je sud HNS-a odredio da se na tu okolnost provede financijsko vještačenje. Stalni sudski vještak izradio je svoj nalaz i mišljenje iz kojeg je razvidno da je mjesečna naknada za svibanj 2015. godine plaćena dijelom 3. 8. 2015. godine, a da je preostali dio te mjesečne naknade plaćen 10. 8. 2015. Također, vještak je utvrdio da je mjesečna naknada za lipanj 2015. godine plaćena u cijelosti dana 10. 8. 2015. godine.

U odnosu na navedeni nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za financije, bivši klub igrača protivio se u dijelu u kojemu vještak navodi da Ugovorom o profesionalnom igranju nije naznačeno dospijeće obveze, da dostava računa

---

³¹ Usp. presude Vrhovnog suda RH pod brojem Rev-322/05 od 2. 2. 2006. te Rev-266/07 od 5. 12. 2007.

predstavlja poziv vjerovnika dužniku na plaćanje te da je uplata od 3. kolovoza 2015. godine izvršena kako je i navedeno temeljnicom. Igrač, pak, s druge strane, prihvaća u cijelosti nalaz i mišljenje vještaka, ističući da isti potvrđuje njegove navode kako je tužitelj bio u zakašnjenju dvije mjesečne naknade prije 1. kolovoza 2015. godine kada je igrač obavijestio bivši klub o raskidu ugovora. Time je zapravo potvrđeno, tvrdi igrač, da je bivši klub taj koji je povrijedio ugovor i prouzročio raskid ugovora na štetu kluba i krivnjom kluba.

Nakon toga bivši klub igrača izjavljuje da prihvaća mišljenje vještaka glede utvrđenja plaćanja prijepornih iznosa, te predaje u spis podnesak koji konačno precizira tužbeni zahtjev navodeći da se s obzirom na nedostatak prakse Arbitražnog suda HNS-a u pogledu zahtjeva za naknadu štete radi neopravdanog raskida ugovora poziva na odredbu čl. 46. st. 2. Pravilnika o statusu i registracijama igrača HNS-a i na odredbu čl. 17. FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača kojim je određeno da su posljedice raskida ugovora bez opravdanog razloga naknada štete te sportske sankcije igraču i njegovu novom klubu. Pritom se igrač poziva na sudsku praksu Sportskog arbitražnog suda u Laussani br. 2004/A/587 kojom je utvrđena visina naknade štete nastale povredom ugovora, da bi nakon toga bivši klub igrača dostavio Arbitražnom sudu HNS-a još jedan podnesak kojim dodatno ukazuje na sudsku praksu CAS-a u pogledu stava oko opravdanosti raskida ugovora bez prethodnog upozorenja u slučaju kašnjenja s isplatama – u pitanju su predmeti CAS 2006/A/1100 E. v. Club Gaziantepspor od 15. 11. 2006. godine, te CAS 2006/A1141 M.P. v. FIFA & PFC Krilja Sovetov od 29. 6. 2007. godine.

Arbitražni je sud HNS-a, sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku u svezi s čl. 27. Zakona o arbitraži, a na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, utvrdio da je tužbeni zahtjev bivšeg kluba u cijelosti pravno neosnovan. Arbitražni sud HNS-a smatrao je da iz provedenog dokaznog postupka jasno proizlazi kako je Ugovor o profesionalnom igranju između bivšeg kluba i igrača raskinut *ex lege* na štetu tužitelja i to nastupom okolnosti utvrđene u čl. 7. st. 1. Ugovora, koja je ugovorena kao bitan sastojak istog – to je da bivši klub po dospijeću nije u cijelosti platio dvije mjesečne naknade i to za svibanj i lipanj 2015. godine, što je igrač utvrdio u svojoj izjavi o jednostranom raskidu ugovora od 1. kolovoza 2015. godine. Zato je Arbitražni sud HNS-a odbio u cijelosti zahtjev bivšeg kluba na utvrđenje neosnovanosti raskida Ugovora te naknade štete. Dakle, Arbitražni sud HNS-a utvrdio je kako je Ugovor automatski raskinut nastupom neisplate dviju mjesečnih naknada u cijelosti te Izjavom igrača od 1. kolovoza 2015. godine kojom je isti obavijestio bivši klub da je nastupio navedeni raskidni uvjet.

U hrvatskom nogometu, Hrvatski nogometni savez kao nacionalni sportski savez za nogomet svojim autonomnim aktima uređuje status sportaša, kao i njihova prava i obveze.³² Status nogometaša HNS-a u vrijeme zaključenja Ugovora među strankama u konkretnom je slučaju uređivao Pravilnikom o statusu igrača koji je u čl. 4. utvrđivao da igrač profesionalac može zaključiti profesionalni ili stipendijski

---

³² Podrobnije čl. 8. st. 3. Zakona o sportu, Narodne novine br. 141/22.

ugovor s klubom. Kako smo već naveli, stupanjem na snagu novog Pravilnika o statusu i registracijama igrača HNS utvrđeno je da profesionalni igrač može zaključiti ugovor o profesionalnom igranju, ugovor o radu ili stipendijski ugovor.³³

U slučaju koji je predmet našeg interesa, Arbitražni je sud HNS-a naveo da su bivši klub i igrač u svom Ugovoru o profesionalnom igranju posebno ugovorili sadržaj odredbe čl. 7. st. 1. među ostalim obvezama tužitelja kao kluba naspram igrača. Nadalje, stranke su utvrdile kako su suglasne – ako klub bude u zakašnjenju s plaćanjem mjesečnih obveza iz čl. 4. Ugovora na način da kasni s plaćanjem dviju mjesečnih naknada u cijelosti na dan valute – da se Ugovor automatski raskida na štetu kluba po sili zakona, bez potrebe provođenja arbitražnog postupka pri HNS-u. Osim ove odredbe, predmetni Ugovor sadrži i odredbu čl. 11. st. 4. Ugovora kojom je određeno pravo igrača na raskid ugovora sukladno Pravilniku o statusu igrača HNS-a ili ako tužitelj na dan valute duguje tri neisplaćene plaće.

Imajući u vidu gore navedeno, Arbitražni sud HNS-a zauzeo je stav da je sadržaj odredbe čl. 7. st. 1. Ugovora jasan i istoga ne treba tumačiti na način da li isključuje ili ne isključuje primjenu odredbe čl. 11. st. 4. Ugovora, jer se ove dvije odredbe međusobno ne isključuju; odredba čl. 7. st. 1. samo utvrđuje da se Ugovor automatski raskida u slučaju kašnjenja s isplatom igraču dviju mjesečnih naknada u cijelosti. Arbitražni sud HNS-a konačno zaključuje da bi se tumačenjem sadržaja odredbe čl. 7. st. 1. Ugovora, koja je potpuno jasna, zapravo povrijedilo načelo o slobodnom uređivanju obveznih odnosa iz čl. 2. Zakona o obveznim odnosima.

Arbitražni sud HNS-a nadalje posebno ističe da je bivši klub tijekom trajanja postupka isprva tvrdio kako su sva dugovanja prema igraču podmirena po dospijeću, te da se igrač nije imao osnova pozivati na raskid ugovora, sve dok u svom podnesku nije i sam priznao da je neredovito podmirivao otvorena dugovanja naspram igrača tijekom 2014. i 2015. godine. Naposljetku je Arbitražni sud HNS izveo dokaz i financijskim vještačenjem koje je dokazalo kako su tek nakon izjavljivanja raskida ugovora igraču uplaćene 2 mjesečne naknade. Temeljem svega navedenog, jasno je da je bivši klub svojim postupanjem doveo do ostvarenja uvjeta iz čl. 7. st. 1. Ugovora o profesionalnom igranju te da je isti raskinut na štetu kluba.

Točnije, Arbitražni sud HNS-a imao je u vidu da je bivši klub svojim postupanjem i dugotrajnim neispunjavanjem ugovornih obveza u vidu nepodmirenih mjesečnih naknada teško prekršio svoje obveze iz Ugovora. Naime, kršenje ugovorne obveze u konkretnom se slučaju nastavilo tijekom dugog razdoblja, a nepodmirenjem mjesečnih naknada za svibanj i lipanj 2015. godine, bivši je klub prekršio obvezu sadržanu u čl. 7. st. 1. Ugovora, koja je ugovorena kao njegov bitan sastojak. Činjenicom da bivši klub nije platio igraču spomenute mjesečne naknade u cijelosti, Ugovor je raskinut *ex lege*, jer je u konkretnom slučaju ispunjenje obveze u određenom roku utvrđeno kao bitan sastojak Ugovora, a sve sukladno čl. 361. st. 1. Zakona o obveznim odnosima. Izjava igrača od 1. kolovoza 2015. godine o jednostranom raskidu ugovora ima deklaratorni učinak, jer je dospijecom naknada

---

³³ Više o tome čl. 39. Pravilnika o statusu i registracijama igrača HNS-a, dostupno na: <https://hns.family/>

za svibanj i lipanj 2015. godine i nepodmirenjem istih u cijelosti Ugovor raskinut *ex lege*.

Arbitražni je sud HNS-a, dakle, stava da je u konkretnom slučaju bivši klub igrača svojim ponašanjem – neplaćanjem ugovornih obveza za mjesec svibanj i lipanj 2015. godine, zapravo kriv za raskid ugovora jer je povrijeđena odredba čl. 7. st. 1. Ugovora o profesionalnom igranju. Posebno se napominje da je praksa Arbitražnog suda HNS-a u pogledu nastanka obveze kluba spram igrača u svezi s plaćanjem mjesečnih rata utvrđena ugovorima o radu ili ugovorima o profesionalnom igranju između kluba i igrača, a izdavanje ili neizdavanje računa samo po sebi, odnosno izdavanje nepotpunih ili pogrešnih računa, ne povlači dospelost mjesečnih rata, te je klub dužan postupati sukladno ugovoru i poštovati obveze kako je utvrđeno ugovorom.

Sukladno čl. 64. st. 4. Statuta HNS-a, Arbitražni sud dužan je u potpunosti poštovati sve konačne odluke nadležnih tijela FIFA-e, UEFA-e i Arbitražnog suda za sport (CAS), te se ravnati sudskom praksom CAS-a i Komore za rješavanje sporova FIFA-e. CAS prilikom rješavanja svojih predmeta prvenstveno primjenjuje različita pravila FIFA-e i interpretira ih u duhu švicarskog prava.³⁴ Stoga je razvidno da je intencija FIFA-e bila da se pri interpretaciji njezinih pravila i odluka koje su na njima utemeljene primjenjuje švicarsko pravo, posebice zbog toga što se nacionalna rješenja glede određivanja ugovorne štete razlikuju. Sukladno načelu slobode ugovaranja, stranke mogu ugovorom stipulirati mjerodavno pravo u slučaju njihova međusobnog spora. CAS je u pravilu spremniji na primjenu FIFA-ina Pravilnika, ostavljajući po strani nacionalna zakonodavstva.³⁵

Tijekom prikazanog arbitražnog postupka, bivši klub igrača pozivao se na sudsku praksu CAS-a.³⁶ U pitanju su odluke u predmetima br. CAS 2004/A/587, CAS 2006/A/1100 E. v. Club Gaziantepspor, CAS 2006/A/1141 M.P. v. FIFA & PFC Krilja Sovetov, kao i odluke u predmetima Webster (CAS 2007/A/1298, CAS 2007/A/1299, CAS 2007/A/1230), De Sanctis (CAS 2010/A/2145, CAS 2010/A/2146, CAS 2010/A/2147) i Matuzalem (CAS 2008/A/1519, CAS 2008/A/1520). Međutim, bivši klub igrača iz istih izvlači pogrešne zaključke. Smatrajući da navedene odluke CAS-a nisu primjenjive na ovaj slučaj, analizirat ćemo svaku pojedinu odluku te ih pojasniti u kontekstu.³⁷

Odluka CAS 2004/A/587 navodi se u službenom Komentaru FIFA-ina Pravilnika o statusu i transferima igrača kao odluka u kojoj je CAS kao mjerodavno primijenio

---

³⁴ O formiranju, razvoju i najvažnijim aspektima rada CAS-a, usp. Petrović, M., *Rešavanje sporova u sportu: pogled iz ugla Arbitražnog suda za sport u Lozani (CAS)*, Liber amicorum Gašo Knežević, Beograd 2016., str. 453-476, dostupno na: https://www.arbitrationassociation.org/wp-content/uploads/2017/07/453_476.pdf.

³⁵ Više kod De Weger, F., *The jurisprudence of FIFA Dispute Resolution Chamber*, T.M.C. Asser Press, The Hague, 2008., str. 23-24.

³⁶ O utjecaju sudske prakse CAS-a, vidi: Kačer, B. i Badžim, L., *Standard dokazivanja i pravna pitanja dopinga u sudskoj praksi CAS-a*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 58, br. 1, 2021., str. 291-314.

³⁷ Detaljnije o tome vidi: Wild, A. (ed.), *CAS and Football: Landmark Cases*, T.M.C. Asser Press, Asser International Sports Law Series, The Hague 2012.

švicarsko pravo, budući da ugovorne strane nisu ugovorile neko drugo pravo kao mjerodavno. Primjenom švicarskog prava koje regulira naknadu štete, CAS je utvrdio obvezu igrača na naknadu štete zbog raskida ugovora te je dosudio dodatnu naknadu štete do visine iznosa šestomjesečnih plaća, sve sukladno švicarskom pravu.³⁸ No, upravo zbog toga, ova se odluka ne može primijeniti na konkretni predmet našeg interesa jer je Arbitražni sud HNS-a u ovom slučaju odbio tužbeni zahtjev radi naknade štete.

Smatramo da ni odluka *CAS 2006/A/1100 E. v. Gaziantepspor* *CAS 2006/A/1141 M.P. v. FIFA & PFC Krilja Sovetov* također nije primjenjiva na predmetni slučaj i to iz razloga što je u navedenoj odluci igrač, zbog svojeg odsustva koje je u većem dijelu bilo neopravdano i predugo, sam doveo klub u situaciju da mu ne može na vrijeme isplatiti plaću. Naime, igrač je plaću u Rusiji primao u gotovini 'na ruke', a kašnjenje je u isplati plaće iznosilo više od 3 (tri) mjeseca iz jedinog razloga što je igrač dulje razdoblje bio neopravdano odsutan. Stoga mu klub nije ni mogao odmah po povratku isplatiti sve zaostatke. Igrač je smatrao da je to opravdani razlog za jednostrani raskid ugovora, no prema stajalištu CAS-a, njegovo je uvjerenje bilo pogrešno (t. 39-44).³⁹

Nadalje, i sukladno odluci *CAS 2006/A/1100 E. v. Club Gaziantepspor*, igrač je jednostrano raskinuo ugovor bez opravdanog razloga. Naime, tijekom dokaznog postupka utvrđeno je da nije postojao razlog "značajnog kršenja ugovora" odnosno kašnjenja u isplati plaća te da je igrač bez prethodnog pisanog upozorenja raskinuo ugovor. Ni ovaj se predmet ne može uzeti kao relevantan jer u konkretnom slučaju nije postojala posebna klauzula u ugovoru koja je jamčila pravo igraču na raskid ugovora zbog kršenja istog, što čini bitnu razliku u onosu na predmetni arbitražni postupak.⁴⁰

Kada je riječ o predmetima Webster, Metuzalem i De Sanctis, ističemo da je svaka od tih odluka različita od ostalih i u nekom dijelu proturječna,⁴¹ a u konkretnom slučaju bivši klub tijekom trajanja arbitražnog postupka, pozivajući se na navedene odluke, nije ničim dokazao opravdanost i primjenjivost istih odluka na ovaj predmet.

U predmetu Webster (*CAS 2007/A/1298*, *CAS 2007/A/1299*, *CAS 2007/A/1230*), CAS je ukinuo odluku Komore za rješavanje sporova FIFA-e s obrazloženjem da ista nije donesena sukladno Statutu FIFA-e i čl. 17. FIFA-inu Pravilnika o statusu i

---

³⁸ U tom smislu odluka Sportskog arbitražnog suda u predmetu broj CAS 2004/A/587.

³⁹ Vidi odluku pod brojem CAS 2006/A/1141 M.P. v. FIFA & PFC Krilja Sovetov.

⁴⁰ Detaljnije u odluci CAS 2006/A/1100 E. v. Club Gaziantepspor.

⁴¹ Slučajevi Webster, De Sanctis i Matuzalem opširno su analizirani u sljedećem radu: Bilić, A., *Jednostrani raskid ugovora o radu između nogometaša i kluba bez opravdanog razloga*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 52, br. 2, 2015., str. 481-513. Autorica daje kratak pregled činjeničnog stanja glede svakog od tri spora, komentira postupanje CAS-a i pritom zauzima stajalište da je CAS primjenom čl. 17 FIFA-ina Pravilnika "doveo do različitih i nepredvidivih rješenja, koja su posljedica primjene nepreciznih i nejasnih kriterija iz spomenutog članka". Inače, o navedena tri slučaja postoji iscrpna literatura. Vidi, primjerice, također i De Weger, F. M., *Webster, Matuzalem, De Sanctis... and the Future*, *The International Sports Law Journal*, No. 3-4, 2011., str. 42-55. Usp. I: Withagen, M. i Whyte, A., *De Sanctis and the Article 17: the Last of the Saga?*, *The International Sports Law Journal*, No. 3-4, 2011., str. 38-42.

transferima igrača. CAS je utvrdio da klub nema ekonomsko, pravno, a ni moralno opravdanje temeljem kojega bi mogao tražiti tržišnu vrijednost igrača kao izmaklu dobit (igračev klub Hearts tražio je isplatu 4 milijuna GBP-a). Naime, na taj bi način klub ostvarivao samo dobit u pogledu porasta vrijednosti igrača, a ne bi bio odgovoran za gubitak vrijednosti igrača, što bi nas zapravo vratilo u razdoblje prije donošenja odluke Bosman pred Sudom pravde EU-a. Zaključno CAS smatra da kriteriji iz čl. 17. FIFA-ina Pravilnika nisu kumulativni, te nije uzeo u obzir tržišnu vrijednost igrača, razliku u primanjima između 'starog' i 'novog' ugovora, niti transfernu naknadu kojom je Webster doveden u Hearts jer je ista za vrijeme trajanja ugovora amortizirana, već je kao iznos naknade štete uzeo vrijednost 'starog' Websterova ugovora (posljednja godina ugovora) te je presudio da Webster i Wigan kao igračev novi klub moraju solidarno platiti novčani iznos od 150.000,00 GBP Heartsu (t. 76-89).⁴²

U predmetu Matuzalem (CAS 2008/A/1519, CAS 2008/A/1520), CAS je ponovio da se naknada štete ima utvrditi posebno za svaki slučaj, uzevši u obzir navode stranaka te dokazne prijedloge koje istaknu. No, teret dokaza pritom je na strani koja tvrdi da je oštećena raskidom ugovora, a sud se treba voditi načelom 'pozitivnog interesa' koje je slično načelu *restitutio in integrum* prilikom odmjeravanja visine štete, pazeći da oštećenu stranu ne dovede u stanje u kojemu bi bila da je ugovor u potpunosti konzumiran. U ovoj odluci CAS je utvrdio da lista mjerodavnih kriterija nije zatvorena te je kao kriterije za utvrđivanje naknade štete uzeo sasvim druge elemente od onih na kojima se temelji odluka Webster. Naime, kriteriji koji se mogu uzeti u obzir, među ostalima jesu: klauzula o naknadi za slučaj potpisivanja ugovora, vrijednost ugovora, odnosno ukupni iznos primanja igrača prema ugovoru s novim klubom, iznos transferne naknade za dovođenje novog igrača (ulaganje u igrača, ali samo za razdoblje provedeno u klubu), ugovor o ustupanju igrača, ponuda od strane drugih klubova za igrača, dovođenje novog igrača kao zamjenu za igrača koji je napustio klub (s time da klub mora dokazati da je novi igrač doveden upravo kao zamjena za konkretnog bivšeg igrača), raskidi sponzorskih ugovora zbog odlaska igrača, uloga igrača u momčadi (npr. kapetan ekipe), kršenja načela savjesnosti i poštenja (npr. napuštanje kluba neposredno prije važnih oglada – kvalifikacija za europske utakmice) itd. (t. 126-174).⁴³

U predmetu De Sanctis (CAS 2010/A/2145, CAS 2010/A/2146, CAS 2010/A/2147), CAS je, pak, ukazao na neujednačenu praksu prilikom utvrđivanja naknade štete u slučaju raskida ugovora, ističući pritom odluke Webster i Matuzalem kao oprečne. CAS je ponovio stav iz odluke Matuzalem te je istaknuo kriterij "specifičnosti sporta" kao korektivni faktor u odmjeravanju visine naknade štete. Naime, u odluci Webster CAS je za utvrđivanje naknade uzeo u obzir plaću iz tzv. 'starog ugovora', a u predmetu Matuzalem uzeo je u obzir plaću iz tzv. 'novog ugovora s novim klubom' kao i 'ponudu za transfer igrača' koju u odluci Webster nije uzeo u obzir. Ukupnu štetu zbog povrede ugovora, koju su u tom predmetu Udineseu, kao bivšem

---

⁴² U tom smislu vidi odluke pod brojevima CAS 2007/A/1298, CAS 2007/A/1299, CAS 2007/A/1230.

⁴³ Detaljnije u odlukama pod brojevima CAS 2008/A/1519, CAS 2008/A/1520.

klubu, dužni i igrač i Sevilla kao njegov novi klub, CAS je izračunao da način da je primijenio FIFA-in Pravilnik o statusu i transferima igrača i supsidijarno švicarsko pravo (napominjemo da se na talijansko pravo u pogledu povrede ugovora i radnog odnosa igrača nije pozvala ni jedna stranka). U navedenom predmetu CAS nije mogao primijeniti kriterije kao u odluci Matuzalem s obzirom na to da Udinese nije tijekom postupka dokazao vrijednost igrača. Stoga je CAS opet koristio drugačiju metodu izračuna visine naknade štete poput vrijednosti igrača kojega su zamijenili, umanjenu za uštedene iznose plaća do isteka 'starog ugovora' jer isti nije konzumiran do kraja te načelo 'specifičnosti sporta' kao korektivni faktor (vidi t. 66-103). Ipak, CAS je naglasio da ne postoji jedan i jedini način utvrđivanja visine naknade štete, već da se svaki predmet mora riješiti s obzirom na specifičnosti samog slučaja i dokaza istaknutih u dokaznom postupku (t. 86).⁴⁴

Način na koji je CAS u slučaju Matuzalem odredio pozitivan interes, posebnost sporta, te pritom povrijedio načelo pariteta pri raskidu ugovora, doveo je do toga da je igrač klubu morao nadoknaditi štetu veću od one koja je stvarno nastala. Čini se da CAS u izračunu štete s namjerom koristi metode koje su nepredvidive za igrača, a nekonzistentnost sudskih rješenja uvijek i bez izuzetka pridonosi pravnoj nesigurnosti.⁴⁵ Međutim, takav pristup više neće moći biti održiv, što je potvrdio i Sud pravde EU-a u slučaju Barnard.⁴⁶ U toj presudi stoji da se naknada štete može utvrđivati samo na temelju unaprijed postavljenih kriterija. Time će mogućnosti u određivanju kompenzacije štete biti ograničene.⁴⁷

Smatramo da je temeljem svega navedenoga jasno da su citirane sudske odluke CAS-a, na koje se poziva bivši nogometni klub u arbitražnom predmetu koji je predmet naše analize, na isti u potpunosti neprimjenjive. Arbitražni sud HNS-a u potonjem postupku ističe sudsku praksu FIFA-ine Komore za rješavanje sporova koja je sukladna činjeničnom stanju u predmetnom slučaju. Tako je Komora FIFA-e za rješavanje sporova u svojoj praksi prepoznala postojanje 'pravila od 2 mjeseca'. Naime, u odluci *B v. K br. 29908 od 19. 2. 2009., t. II/11 i 12*, utvrđeno je da je igrač raskinuo ugovor iz opravdanog razloga jer je klub u trenutku podizanja tužbe bio dužan igraču više od dvije mjesečne plaće. Stoga je Arbitražni sud HNS-a zaključio da je čl. 7. st. 1. Ugovora o profesionalnom igranju jasan te da predstavlja

---

⁴⁴ Vidjeti odluke CAS-a pod brojevima CAS 2010/A/2145, CAS 2010/A/2146, CAS 2010/A/2147.

⁴⁵ Tako u pogledu postupanja CAS-a u primjeni čl. 17. Pravilnika FIFA-e zaključuje i A. Bilić ("različita rješenja pri interpretaciji istih pravila u istim ili sličnim situacijama pridonose pravnoj nesigurnosti"), koja u svojem radu posebno razmatra i kriterije pri određivanju kompenzacije (pozitivan interes, posebnost sporta, povreda načela pariteta) te sugerira i različita rješenja *de lege ferenda*. Usp. Bilić, A., *Jednostrani raskid ugovora o radu između nogometaša i kluba bez opravdanog razloga*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 52, br. 2, 2015., str. 512. et passim. Inače, o ova tri slučaja postoji iscrpna literatura. Analizu i prijedloge uređenja iznosi primjerice i De Weger, F. M., *Webster, Matuzalem, De Sanctis... and the Future*, The International Sports Law Journal, No. 3-4, 2011., str. 42-55.

⁴⁶ O utjecaju prava EU-a, konkretno slučaja Barnard na radne odnose sportaša i klubova vidi: Smokvina, V. i Rubeša, T., *Gospodarska sloboda kretanja profesionalnih sportaša kao radnika u Europskoj uniji s naglaskom na pravne izvore i odluku Barnard*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, vol. 64, br. 3, 2013., str. 393-424.

⁴⁷ Schwenzer, I., *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil*, 4. ed., no. 19.05., Bern 2006., str. 76.

bitan sastojak predmetnog Ugovora koji je posebno uglavljen i o kojem su stranke očigledno posebno pregovarale, jer takva odredba nije sadržana u tipiziranim obrascima ugovora o profesionalnom igranju HNS-a. Postojanje ove odredbe ne isključuje postojanje odredbe čl. 11. st. 4. Ugovora i obratno, kao što je prethodno naglašeno. Sadržaj odredbe čl. 7. st. 1. Ugovora daje samo dodatno pravo igraču na raskid ugovora *ex lege* ako se ostvari povreda tog bitnog sastojka ugovora, odnosno ako klub ne isplati dvije cijele mjesečne naknade.

Što se tiče pitanja je li igrač sukladno FIFA-inu Pravilniku o statusu i transferima igrača obavezan pismeno upozoriti klub na kršenje ugovora, Arbitražni sud HNS-a poziva se na praksu FIFA-ine Komore za rješavanje sporova koja je u jednoj od svojih odluka utvrdila da je konkretni ugovor u čl. 10 dao mogućnost igraču da jednostrano raskine ugovor ako klub padne u zakašnjenje s plaćanjem naknade za razdoblje dulje od 60 dana, a pritom nije navodio obvezu igrača da prvotno pismenim putem opomene klub zbog kršenja ugovora, čime bi pravo na raskid temeljem čl. 10 ugovora bilo valjano.⁴⁸ Tako je igrač opravdano jednostrano raskinuo ugovor na štetu kluba, a da nije prethodno pisanim putem upozorio klub. Opravdanost takvog raskida treba cijeliti od slučaja do slučaja, sve kako je FIFA-ina Komora za rješavanje sporova utvrdila u svojoj odluci.⁴⁹ FIFA-ina Komora utvrdila je da igrač ima pravo jednostrano raskinuti ugovor bez prethodnog upozorenja u slučaju da klub krši načelo *pacta sunt servanda* tako da kasni s ispunjavanjem svojih ugovornih obveza na vrijeme, dok je u svojoj drugoj odluci utvrdila da je igrač opravdano raskinuo ugovor bez prethodnog pisanog upozorenja zbog značajnog kašnjenja u plaćanju mjesečnih naknada, što je bilo u skladu s nacionalnim pravom.⁵⁰

Konačno, kako smo već u ovom radu naveli, Arbitražni sud HNS-a u svojoj je odluci broj 1046/15 od 16. veljače 2015. godine u predmetu F. Č. / NK Z. zaključio "*da se tuženikovo neispunjenje isplate mjesečne naknade već i za dva mjeseca, u ovom slučaju, mora smatrati kršenjem ugovornih obveza kluba koje za posljedicu ima, u smislu odredbe članka 360. Zakona o obveznim odnosima, raskid Stipendijskog ugovora o igranju*".

Dodatno, Arbitražni sud HNS-a smatra da bivši klub u ovom postupku ničim nije dokazao osnovu niti visinu nastale štete, a pozivanje na dokazne prijedloge poput vrijednosti igrača utvrđene internetskom stranicom *www.transfermarkt.co.uk* odbija kao pravno irelevantne jer iste nemaju nikakvu dokaznu snagu, niti su priznate kao temelj utvrđivanja vrijednosti igrača odnosno potencijalno nastale štete bilo u sudskoj praksi CAS-a ili od strane FIFA-inih nadležnih tijela. Arbitražni sud HNS-a također naglašava da ne može prihvatiti kao dokazno sredstvo ni mišljenje nogometnih posrednika, jer isti nisu ovlašteni vještaci sukladno važećim pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

---

⁴⁸ O tome u odluci FIFA-ine Komore za rješavanje sporova P v A, br. 129795 od 10. 12. 2009., t. II./7-11.

⁴⁹ Detaljnije odluka FIFA-ine Komore za rješavanje sporova A v E. br. 0113797 od 23. 1. 2013. t. II/12-17.

⁵⁰ Vidi odluku FIFA-ine Komore za rješavanje sporova A v. C od 25. 9. 2014. godine, t. II/15 te A v C od 19. 12. 2015., t. II/26 i 27.

Temeljem svega prethodno navedenog, Arbitražni sud HNS-a donio je odluku kojom odbija tužbeni zahtjev bivšeg kluba s time da dodatno naglašava "da se sukladno praksi CAS-a i FIFA Komore za rješavanje sporova u ovakvim slučajevima treba pristupiti od slučaja do slučaja".⁵¹

4. ZAKLJUČAK

U nogometu se svakodnevno, kako u svijetu tako i u Hrvatskoj, otkazuju i raskidaju ugovori o radu ili ugovori o profesionalnom igranju/treniranju ili ugovori o stipendijskom igranju, bilo od strane igrača, trenera ili klubova. Zbog toga je od ključne važnosti za sve aktere znati koji su opravdani razlozi za raskid ugovora o radu i kada se može stranka ugovora odlučiti za izjavljivanje otkazivanja i raskida ugovora. To je posebno važno i iz razloga što u slučaju izjavljivanja raskida ugovora o radu bez opravdanog razloga, stranka koja je izjavila raskid odgovara drugoj stranci za štetu koja joj je takvim neosnovanim raskidom prouzročena.

Iako se opravdani razlog, sukladno sudskoj praksi nogometnih sudova FIFA-e i CAS-a, ocjenjuje od slučaja do slučaja, možemo zaključiti da se u Republici Hrvatskoj sudska praksa u tom pogledu iskristalizirala i to baš posebice zbog donesenih odluka Arbitražnog suda HNS-a koje svojim pravnim shvaćanjima predstavljaju svojevrсни putokaz svim sudionicima nogometnih sporova. Stranke moraju znati što ih očekuje ako se odluče na raskid ugovora o radu/igranju. To je od ključne važnosti i s aspekta vladavine prava. Naime, jedan od temeljnih zahtjeva vladavine prava jest pravna sigurnost u smislu jasnog, nedvojbenog zahtjeva da norma za adresate bude dostupna i u što većoj mjeri predvidljiva, kako bi adresati bili svjesni svojih prava i obveza te kako bi mogli predvidjeti posljedice svojeg ponašanja općenito i svojih konkretnih pravnih radnji. Ovaj aspekt vladavine prava, dakle zahtjev za sigurnošću, preciznošću i izvjesnošću pravne norme, primjenjiv je univerzalno i vrijedi podjednako za sve grane prava, uključujući, dakako, i sportsko pravo kao jednu relativno novu granu prava i sve odnose koji se normama sportskog prava uređuju.

Upravo zbog toga smatramo da će i ovaj rad kroz prikaz i analizu izabrane aktualne prakse Arbitražnog suda HNS-a u predmetima radi otkazivanja i raskida ugovora o radu/igranju zasigurno pridonijeti većem stupnju pravne sigurnosti i ujednačenosti odluka za sve sudionike u nogometu kao sportu i s njim povezanim aktivnostima. Osim toga, nadamo se i da će naš rad predstavljati korisnu i čvrstu podlogu svima onima koji će u budućnosti biti zainteresirani za analiziranje

---

⁵¹ Napominjemo da odluka u ovom arbitražnom postupku ne znači *a priori* da u slučaju kašnjenja kluba s plaćanjem mjesečnih naknada od dva ili više mjeseci igrač može jednostrano raskinuti ugovor, a da prethodno ne obavijesti klub o neispunjavanju obveza sukladno čl. 47. st. 2. Pravilnika o statusu igrača i registracijama HNS-a; u predmetnom je slučaju odlučeno na navedeni način jer su bivši klub i igrač očigledno posebno pregovarali sadržaj odredbe čl. 7. st. 1. Ugovora o profesionalnom igranju i istu uglavili u sam Ugovor, čime su željeli zaštititi igrača kao slabiju ugovornu stranu i primorati bivši klub na poštovanje obveza iz Ugovora, a sve to pod prijetnjom raskida ugovora po sili zakona.

postojeće prakse Arbitražnog suda HNS-a, kao i za usporedbu i komentare nekih novih, budućih odluka toga suda.

LITERATURA

Knjige i članci

1. Bačić, P. i Sarić, I., *Aktivizam Europskog suda kroz presude o slobodi kretanja radnika*, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 51, br. 1, 2014.
2. Bilić, A., *Contractual stability versus players mobility*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 48, 4/2011., 2011.
3. Bilić, A., *Jednostrani raskid ugovora o radu između nogometaša i kluba bez opravdanog razloga*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 52, br. 2, 2015.
4. Bilić, A. i Smokvina, V., *Ugovori između profesionalnih nogometaša i klubova ugovori radnog ili građanskog prava*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 49, br. 4, 2012.
5. De Weger, F. M., *The Jurisprudence of FIFA Dispute Resolution Chamber*, T.M.C. Asser Press, The Hague, 2008.
6. De Weger, F. M., *Webster, Matuzalem, De Sanctis... and the Future*, The International Sports Law Journal, No. 3-4, 2011, str. 42-55.
7. Đurđević, N., *Slučaj Pechstein – punovažnost odluka Arbitražnog suda za sport u Lozani (CAS) i njihovo priznavanje pred nacionalnim sudovima*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 54, br. 2, 2017.
8. Gović Penić, I., *Utjecaj pojma radnika u praksi Suda EU-a na primjenu Zakona o radu (I. dio)*, Pravo i porezi, br. 7-8, 2019.
9. Gović Penić, I., *Utjecaj pojma radnika u praksi Suda EU-a na primjenu Zakona o radu (II. dio)*, Pravo i porezi, br. 9, 2019.
10. Kačer, B. i Badžim, L., *Standard dokazivanja i pravna pitanja dopinga u sudskoj praksi CAS-a*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 58, br. 1, 2021., str. 291-314.
11. Kačer, H.; Radić, A. i Radić, D., *Pravni institut promijenjenih okolnosti u sportskom pravu (u povodu COVID-a 19)*, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, sv. 58, br. 1, 2021., str. 89-104.
12. Lanfranchi, P. i Taylor, M., *Moving with the ball, the migration of professional footballers*, BERG, Oxford, New York, 2011.
13. Petrović, M., *Rešavanje sporova u sportu: pogled iz ugla Arbitražnog suda za za sport u Lozani (CAS)*, Liber amicorum Gašo Knežević, Beograd, 2016., str. 453-476.
14. Schwenzer, I., *Schwizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil*, 4. ed., no.19.05., Bern 2006.
15. Smokvina, V., *Odluke Europskog suda iz područja europskog sportskog radnog prava (sloboda kretanja radnika)*, Hrvatska pravna revija, sv. 11, br. 9, 2011.

16. Smokvina, V. i Rubeša, T., *Gospodarska sloboda kretanja profesionalnih sportaša kao radnika u Europskoj uniji s naglaskom na pravne izvore i odluku Barnard*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, vol. 64, br. 3, 2013.
17. Study on the Economic Impact of Sport, European Commission, April 2018.
18. The Economic Dimension of Sport-Study, European Parliament, September 2015.
19. Yeh, J. R. & Chang, W. C., *The Emergence of Transnational Constitutionalism: Its Features, Challenges and Solutions*, Penn State Interantional Law Review, Vol. 27, No. 1, 2008.
20. Wild, A. (ed.), *CAS and Football: Landmark Cases*, T.M.C. Asser Press, Asser International Sports Law Series, The Hague, 2012.
21. Withagen, M. i Whyte, A., *De Sanctis and the Article 17: the Last of the Saga?*, The International Sports Law Journal, No. 3-4, 2011, str. 38-42.

ANALYSIS OF SELECTED CASE LAW OF THE CROATIAN FOOTBALL ASSOCIATION'S ARBITRATION COURT REGARDING TERMINATION OF EMPLOYMENT/ PLAYING CONTRACT

Numerous arbitration proceedings between players, coaches and football clubs have been conducted before the Court of Arbitration of the Croatian Football Association (HNS) for more than twenty years. At the same time, certainly the most important procedures are exactly those conducted for the purpose of canceling or terminating contracts, since in these procedures, in case of success in the dispute, the player gets the status of the so-called 'free player' and can freely change clubs without any payment to his/her former club. In order to understand this issue, it is important to know the practice of the HNS Arbitration Court in disputes regarding canceling of employment contracts (professional playing contracts), as well as the related practice of the Court of Arbitration for Sport in Lausanne and relevant decisions of the Court of Justice of the European Union. In this paper, the authors analyze relevant case law of the aforementioned bodies, with an emphasis on the commentary in relation to the most significant decisions of the HNS Arbitration Court in procedures for cancellation of employment contracts, professional playing/coaching contracts or scholarship playing contracts, all of which in sports and labor disputes between clubs and players.

Key words: *case law, contract law in sports law, contracts of employment, football, arbitration*